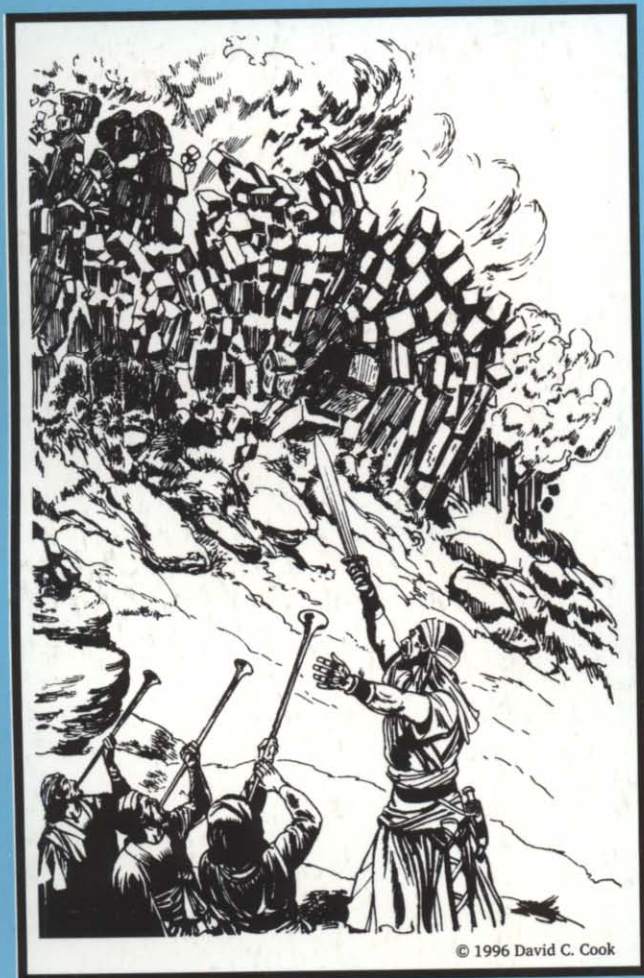

Josuemanta

La historia bíblica de Josué

© 1996 David C. Cook

Napo Kichwa shimi

Josuemanta

La historia bíblica de Josué

La Liga Bíblica del Perú

Las ilustraciones de las páginas 3, 4, 6, 7, 10, 13, 14, 16, 18,
20, 21, 23, 30, 31, 34, 36 y de la carátula
se usan por cortesía de
© David C. Cook Publishing Co., 1996.

La ilustración de la página 26 © ILV, Perú

Josuemanta
La historia bíblica de Josué

© 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Primera edición, 2015
500 ejemplares

Hecho el Depósito Legal
en la Biblioteca Nacional del Perú
No 2015-05844

Impreso por
Industria Grafica COPIAS Y ALGO MAS S.R.L.
Calle Nauta No 210 – Iquitos
· wewnderlula@hotmail.com

Publicado por
La Liga Bíblica del Perú
Jr. Huaraz 2030 (CONEP), Pueblo Libre. Lima.

Dios Josueta mushu apu kankapa yaykuchiskamanta

Josue 1.1-9

© 1996 David C. Cook

Moises wañuskawasha ñukanchi Israel ayllukuna Sitim llakta mayapi karpa tampukunapi kanakurka. Chay tampusuna kanakurka Jordan yakumanta inti llukshina partima, Jerico llakta chimpapura.

Chasna uras Dios Josueta rimarka. Josue Moises kawsaska uras payta yanapakama karka. Dios payta kasna rimarka:

—Ñukata yanapakama Moises wañurkami. Kuna kanka kanpa Israel ayllukunata purichikama sakirinki. Jordan yakuta chimpachisa pushasa rinki. Ñuka kankunata kuna allpata amuyakrinkichimi.—

© 1996 David C. Cook

Dios Josueta rimasa katirka:

—Ñuka Moisesta rimaskashinallata kankunata allpata .
kuskankichimi: Uray chunlla allpa partimanta wichay parti
Libano urkukunakama, Eufrates hatun yakumanta hatun
Mar yaku Mediterraneo niskakama Het runakunapa allpaynti
kankunata kuskankichimi. Ni pi kanta makarisa yalinata
ushanakunkachu. Ñuka kanta yanapashami Moisesta yana-
paskashinallata. Mana nima uras hichuskankichu. Nima uras
mana pishiskankichu nima uras kunkariskankichu. Tukuy
uras ñuka kanta rimaskata ruras paktachishami.

Kanpa Israel ayllukunawa sinchi shunku tukusa mana imata manchasa purichikama tukunki. Ñuka ñupa kawsa rukukunata rimaska kankunama kuyana allpata amuyankichi. Shuklla yuyaywa tukuy Moises wañu ñuka manta-skakunata kanta kuskata paktachinki. Ama amirinkichu chay ñuka killkachiskata leyina punchapi tutapipas. Chay killkariskapi kamachi shimikunata alita uyasa kawsanki. Chasna kawsasa tukuy kan raskakuna ali tukunka. Kuti kanta rimani sinchi shunkuwa mana manchasa purinki. Kan rurana kaskata kushiwa ruray. Yuyari ñuka kanta manta Diosmi kani. Maytapas kan puripi yanapaskanki— nisa.

**Josue ishkay runakunata Jerico
llaktama rikukrinkapa mantaskamanta**

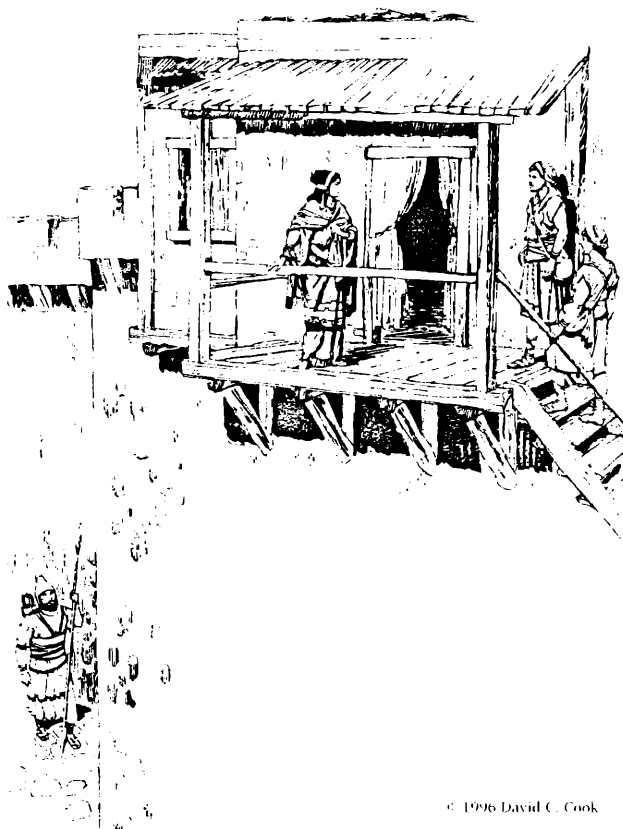
Josué 2.1-7, 12-15, 18-19, 22-24

© 1996 David C. Cook

Josue mantarka ishkay runakunata Canaan alpama
Jerico llaktata rikukrinkapa, —imasna makarisa yalirinka—
nisa. Josue mantaskata kasusa rinakurka. Jerico hatun llak-
tama paktanakurka. Chay llakta muyukta rumimanta hawa

kinchawa karka. Chasna kapi chay ñukanchi Israel runakuna-
manta ishkay runa kincha punkuta yaykunakurka chay llak-
tata rikukrinkapa. Shuk nuspa warmipa wasima rinakurka,
Rahab shutiyu kaskama. Chaypi sakirinakurka.

© 1996 David C. Cook

Jerico apu chay ishkay ñukanchi Israel ayllukuna
paktaskata yachasa maykan runakunata chay warmipama
mantaska payta rimakrinkapa:

—Kanpa wasipi tiyan ishkay Israel runakuna.
Ñukanchipa llaktata —imásna makarisa yalirinka— nisa rikunkapa shamunakurka. Paykunata kanpa wasimanta surkuy ñuka mantaskakunata hapichinkapa— nisa rimakri-
nkapa Jerico apu runakunata mantarka.

Apu mantaskata uyasa rinakurka. Chay warmipama paktasa chay runakuna apu rimaskata kwintanakurka. Warmi ranti rikunkapa shamuska ñukanchi Israel ayllukunata miti-
kuchisa pakaskarayku llullasa kwintarka:

—Ari ñuka wasima ishkay runakuna shamunakur-
kami. Ranti ñukaka maymanta kaskata mana yacharka-
nichu. Paykuna tutayaraskapi manara llakta punku tapa-
riskapi llukshinakurka. Maymachari rinakuskanka mana yachanichu. Kunashitu katisa kunkaylla tupakrinkichimi—
nirka.

Chay runakuna apu mantaskakuna chay warmi llullasa kwintaskata shutipa kaskata yuyarisa llaktamanta llukshisa chay rikunkapa shamuska ñukanchi Israel ayllukunata maska-
krinakurka.

Ranti chay Rahab niska warmi paykunata mitiku-
chisa pakarka wasi hawama. Paypa wasi hawa partima balla karka, rumiwa kinchariska. Rahab chaypi yutishina tarpu linu niskamanta pitakunata chakichinkapa churaska karka. Chakirinkapa pitakuna shitaska ukupi chay ñukanchi Israel ayllukunata tapaska karka. Manara paykuna puñunkapa alichariskapi Rahab sikarka paykunawa kwintarikrinkapa:

ta alita yachanimi Dios kay ñukanchi allpata
kuskami. Chayrayku tükuy ñukanchi manchaywa

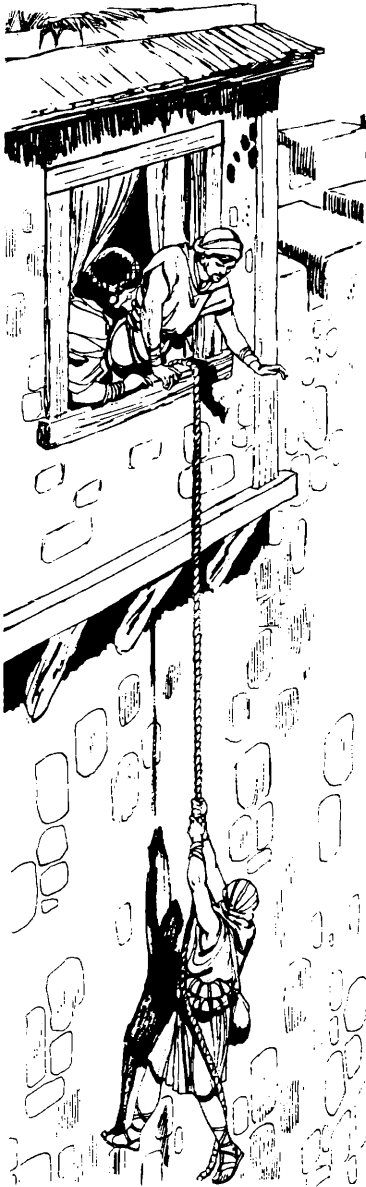
ta kapi kankunata mañani: Chay Dios kankunata
api rimawaychi: —Ñukanchi kanta rimaskata
tachishunchi. Kay llaktata amuyana uras kanta
nti mana wañuchishunchi— nisa rimawaychi.
anata kishpichiskarayku kankunapas ñukata kish-
chi ayllukunaynti.—

ta rimapi chay ishkay rikunkapa shamuska runa-
anakurka:

kanchi kankunata mana kishpichipi Dios ñukan-
chichu. Ranti ñukanchi kaypi kaskata ama ni
intankichu. Dios ñukanchita kay allpata kupi,
ta ayllukunaynti kuyrasa kishpichishunchi— nisa.
warmita rimanakurka:

y puka waska ñukanchi uraykuna kanpa hawa
kupiwatara kaskata kanchapi warkuralla sakinki
rikuypa kankapa. Kanpa wasipi ayllukunawa
ichi. Ni pi kanchama llukshichu. Kankuna mana
ta paktachirinka ñukanchi kanta rimaskata— nisa
ka.

bpa wasi rumimanta ruraliska karka. Chay
ukta rumimanta kinchariska hawapi ruraliska.
cha kanchama rikuna punku tiyarka. Chasna kapi-
y punkumanta chay ishkay runakunata waskawa

© 1996 David C. Cook

uraykuchisa kishpichirka. Chaywasha chay puka waskata chay rikuna punkullapi warkuchira sakirka.

Chay llaktata rikunkapa riska ishkay ñukanchi Israel ayllukuna mana kuskalla paykunapa tampukunama rinakurka. Ranti urkukunama kishpisa chaypi kinsa punchata chapanakurka paykunata maska Jerico runakuna kuti wasima rinakama. Chaywasha urkukunamanta uraykunakurka kuti paykunapa tampukunama rinkapa. Jordan yakuta chimpasa paykuna tampu kaskallapita paktanakurka.

Josue kaskama risa tukuy paykuna rikumuskata kwintanakurka:

—Shutipacha Dios ñukan-chita chay allpata kuskami. Tukuy chay llaktapi kawsa runakuna manchaywa kanakun— nisa Josueta kwintanakurka.

Ñukanchi Israel ayllukuna
Jordan yakuta chimpaskamanta

Josué 3.1-3, 5-7, 9-16; 4.10, 17-19

Jerico llaktata —imasna amuyashu— nisa rikukriskas
runakuna rikuskata uyaskatapas kwintanakurka.

Chayta uyapi kayanti puncha pakarihuskapi Josue
tukuy Israel ayllukunaynti hatarisa karpa tampukunata
tisasa wankunakurka. Chaypawasha apasa rinakurka.
Chasna Sitim llakta mayamanta llukshisa Jordan yakuma
paktanakurka. Chay yaku mayapi kuti tampunakurka
manara chimpasa samankapa.

Kayanti Josueta yanapa apukuna tukuy tampukunama
purisa runakunama kwintanakurka:

—Pakrikuna Dios killkachiskata wakachina male-
tata markasa rirata rikusa kankunapas alicharichi rinkapa.
Tamputa tisasa wankuskata apasa pakrikunata katichi.
Paykuna kankuna purina kaskata riksichinakunka. Ranti ama
mayayankichichu chay Dios killkachiskata wakachina maleta
mayama. Shuk waranka tupukamalla mayayasa purinkichi—
nisa kwintakrinakurka.

Josue paypa partimanta tukuy runakunama kwintarka:

—Kuna kankuna alicharinkichi Dioswa tupankapa.
Kaya punchapi Dios ñukanchirayku hatun ushaywa ruranata
rikuchinka— nisa.

Chaywasha pakrikunama kwintarka:

—Markaychi kankunapa rikramukupi Dios killkachi-skata wakachina maletata. Markasa llukshichi. Ñukanchi kankuna llukshipi katirinka— nisa rimarka.

Chaypi Dios Josueta kasna rimarka:

—Kuna kay punchami kanpa ayllu Israel runakunapa ñupapi hatun ushaywa ruranata rikuchisha. Chayta rikusa yachanakunka ñupa Moiesta yanapaskashinallata kuna ñuka kanta yanapaskata. Chayta yachasa runakuna —Josue shuti Dios ñukanchirayku churaska apumi— nisa rimanakunka.—

Chasna Dios payta rimaskawasha Josue ñukanchi Israel ayllu bulakunata paypama mayayankapa rimarka. Runakuna mayayapi paykunata rimarka:

—Dios paktachina kaskata ñukanchita kasna rimarka:
—Ñuka kankunata kuyana Canaan allpapi kawsa runakunata paykuna kawsaranakuskamanta anchuchisha. Ranti kankuna paykunawa makarisa chay allpata amuyana tupullata alimantâ alimanta kankunama kushami— nisa.

Josue rimasa katirka:

—Chayta Dios paktachiskata rikusa kankuna pay yanapasa ñukanchiwa kahuskata yachankichimi. Ñupa Dios kamachi shimikunata uyasa —paktachirinkami— nisa Dioswa wankuriskanchi. Dios killkachiskata wakachina maleta chasna ñukanchi Dioswa wankuriskata yuyachin. Dios chay killkachiskata wakachina maletapa amumi kan. Tukuy allpapa amumi kan. Chasna kapi pakrikuna Dios

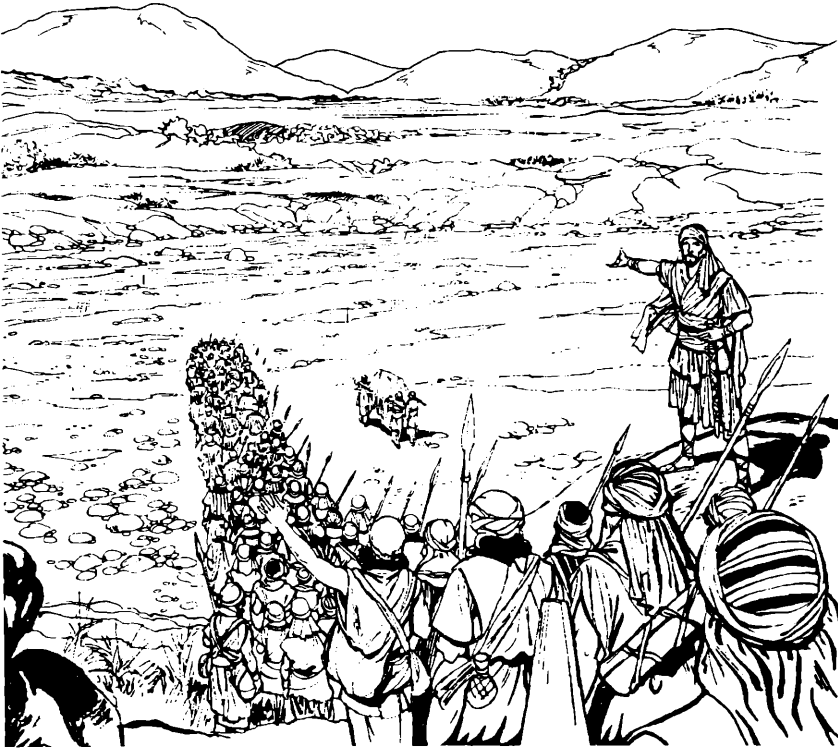
killkachiskata wakachina maletata markasa kankunapa ñupapi apasa rihuskapi Dios ñukanchiwa kahuskata rikunchimi. Pakrikuna Jordan yakuta chimpasa purihuskata rikusa Dios ñukanchiwa kahuskata yachankichimi. Chay maletata markasa puri pakrikuna paykunapa chakita yakupi satiskallawa yaku ishkay partima chawpirinka. Wichay partimanta yaku kallparaskamanta shayarinka. Harkaskashina nitiriska sakirinka— nisa Josue runakunata rimarka.

Chasna uyapi runakuna paykunapa tampukunata tisasa Jordan yakuta chimpankapa alicharinakurka. Chasna uras Jordan yaku allpata tapakta huntaska karka imasna karan wata tarpuskata pallana uras kan. Pakrikuna paykunapa ñupapi rinakupi tukuy runakuna katisa rinakurka.

© 1996 David C. Cook

Pakrikuna yaku mayapi paktasa chakita yakupi sati-
skawa yaku ishkay partima chawpirirka. Wichay partimanta
kallparaskamanta shayarirka. Harkaskashina nitiriska saki-
rirka. Uray partima yaku chunlla kuchama kallpara chaki-
rirka.

© 1996 David C. Cook

Chasna kapi tukuy ñukanchi Israel ayllukuna hatun
llakta Jerico kuskapuralla Jordan yaku chakiriskapi chimpasa
rinakurka. Pakrikuna Jordan yaku harkaskashina nitiriska

ñupapi shayaralla sakirinakurka tukuy Israel ayllukuna chimpanakama.

Josue paykunata —yaku ñupamanta llukshimuychi— nisa rimapi paykunapas chimpa partima rinakurka. Yaku mayama paktanakupi Jordan yaku kuti urayma kallpankapa kallarirka. Yaku kuti huntarka ñukanchi Israel ayllukuna manara chimpaskapi huntaska tupukama. Chay uras paykunapa wata kallarina killa chunka punchata chariskapi ñukanchi Israel ayllukuna purisa Jordan yakuta chimpanakurka. Chimpanakuskawasha Gilgal llakta mayapi paktasa paykunapa karpa tampukunata shayachinakurka. Jerico llaktamanta inti llukshina partima karka.

**Ñukanchi Israel ayllukuna
Jerico llaktata amuyaskamanta**

Josué 6.1-9, 11, 13-20, 23-25

Jerico llakta muyukta hawakama rumiwa kinchariska karka. Chay llaktata kuyrak suldarukuna ñukanchi Israel ayllukunata manchasa chay llaktapa hatun punkuta tapanakurka. Chay punkuta alita kuyrasalla kanakurka ñukanchi Israel ayllukuna mana yaykunkapa. Ni pi mana llukshipa mana yaykuypa karka.

© 1996 David C. Cook

Chaypi Dios Josueta rimarka:

—Kanta yanapasha kay Jerico llaktata amuyankapa.
Paypa aputa suldarukunatapas yalinkichimi. Kasnami

ruranki: Karan puncha kan kankunamanta makarinkapa
 alichariska karikunawa parihu shuk pasay Jerico llaktata
 muyukta purinkichi. Sukta punchata chasnallata shuk pasay
 muyukta purisa katinkichi. Pakrikuna kankunawa rinakunka.
 Kanchis pakrikuna sinchi pukuna uyachinawa rinakunka.
 Paykunapa washalla pakrikuna Dios killkachiskata waka-
 china maletata markasa rinakunka. Sukta punchata karan
 puncha shuk pasay muyukta puriskawasha kanchis puncha
 paktaskapi kanchis pasay chay llakta muyukta purinkichi.
 Chasna purihuskapi pakrikuna apaska sinchi pukuna uyachi-
 nakunata pukunakuchu. Chay kanchis punchallapi kankuna
 kanchis pasay puriskawasha pakrikuna paykuna uyachinata
 shuk pasaylla unayta pukunakuchu. Chayta uyasa tukuy
 kankuna purisa rihukuna sinchita kaparinkichi. Chasnapi
 chay llakta rumiwa kinchariska urmata talirinka. Chasna
 uras karan shuk kankuna ñupapi Jericopi kawsakunata wañu-
 chikrinkichi. Ni pi ama washama richu— nisa Dios Josueta
 rimarka.

Josue pakrikunata muntuchisa rimarka:

—Hakuychi Dios killkachiskata wakachina maletata
 hatachisa Dioswa rishunchi. Kanchis kankunamanta sinchi
 pukuna uyachinakunata apankichi. Chaykunata pukusa chay
 maleta ñupama rinkichi. Maykankuna kankunamanta Dios
 killkachiskata wakachina maletata markakuna kankichi
 chay pukusa rira kanchiskuna washashtulla rinkichi— nisa
 rimarka.

Chaywasha makarinkapa ri karikunama rimarka:

—Kallarichi chay llaktata muyukta purinkapa.

Maykankuna kankunamanta pakrikuna ñupama purinkichi.
Shukunaka pakrikuna washalla katinkichi— nisa Josue
rimarka.

Tukuy Josue mantaskata kasusa purinkapa kallari-
nakurka. Ñupapi maykankunalla makarinkapa alichariska
karikuna rinakurka. Paykunawashashtulla sinchi pukuna

© 1996 David C. Cook

uyachinakunata mana sampayasa pukusa kanchis pakrikuna rinakurka. Chay pakrikunawashashtupi Dios killkachiskata wakachina maletata pushasa shuk pakrikuna rinakurka. Puchkaypi kuti shu bula makarinkapa alichariska karikuna rinakurka.

Chay llaktata muyukta purinakurka. Washa kuti paykunapa tampuma rinakurka.

Karan puncha kuti shuk pasay llakta muyukta purinakurka sukta punchakama. Kanchis punchapi pakarihuskapi hatarinakurka. Kutikallarinakurka chay llakta muyukta purinkapa. Ranti chay punchallapi kanchis pasayta muyukta purinakurka. Chay kanchis pasay purihuskapi pakrikunakapaykuna uyachinakunata shuk pasaylla unayta pukunkaparahuskapi Josue rimarka:

—¡Sinchita kaparichi! ¡Dios kay llaktata ñukanchimakuskami! Chay llakta illakta chawsi chawsi tukunka. Tukuy chay llaktapi kawsa runakuna wañuchi tukunakunka. Ranti Rahab niska warmita yuyarinkichi. Paypa aylluynanti ama imatapas rankichichu. Chay warmi paypa wasipi pakasa kishpichirka chay ishkay ñukanchimanta Jerico llaktatarikunkapa riska runakunata. Tukuy shukuna tukuy imakunaynti —Diosrayku kachu— nisa kankuna Diosta kuyanashina kanka. Chay llaktapi tiyaskakunata ama imatallankankichichu. Chaykunatallankasaka ñukanchipatampukunapi wañuna tiyankami. Ranti tukuy kullkimanta, kurimanta, bronse manta, hiru manta rurariskakunata Diospa

ñupapi pa'ktachisa' rikuchina kankichi. Tukuy balikunata
—Diosrayku— nisa Dioswa tuparina tampupi wakachiskaku-
nawa wakachinkichi— nisa Josue rimarka.

Chayta uyasa pakrikuna paykuna apanakuska sinchi
uyachinakunata shu pasaylla unayta pukunakurka. Chasnapi
tukuy chay llakta muyukta puri runakuna sinchita kapari-
nakurka. Chasnapi chay llaktapa rumimanta hawa kincha
illakta urmasa talirirka. Chaypi tukuy makarinkapa ri kari-
kuna yaykusa chay llaktapi kawsa runakunata wiwakunaynti
illakta wañuchinakurka.

© 1996 David C. Cook

Chay ish kay ñupa Jerico llaktata rikunkapa riska runakunata Josue rimarka:

—Rahabpa wasima rinkichi payta tukuy ayllukunaynti kishpichinkapa— nisa.

Josue chasna rimapi chay ish kay runakuna Rahab niska warmita kishpichinkapa rinakurka. Paypa wasipi paktasa paypa ayllukunaynti pushanakurka ñukanchi Israel bulapa karpa tampukuna mayama —ama imapas pasanakuchu— nisa.

© 1996 David C. Cook

Chay ish kay runakuna Rahabta kishpichihuskapi chay shuk makarinkapa riska karikunaka chay llaktata rupachinakurka. Tukuy laya sinchi hirukunata Diospa ñupama apasa rikuchinkapa churanakurka. Tukuy Jerico llaktapi kawsa runakuna wañunakurka. Ranti Rahab ayllukunaynti kishpichi tukurka. Chayrayku ñuka kayta killka runa kay killkata tukuchiska punchakama ñukanchi Israel llaktapi Rahabpa miraykuna tyan.

Acanpa huchamanta

Josué 7.1-26

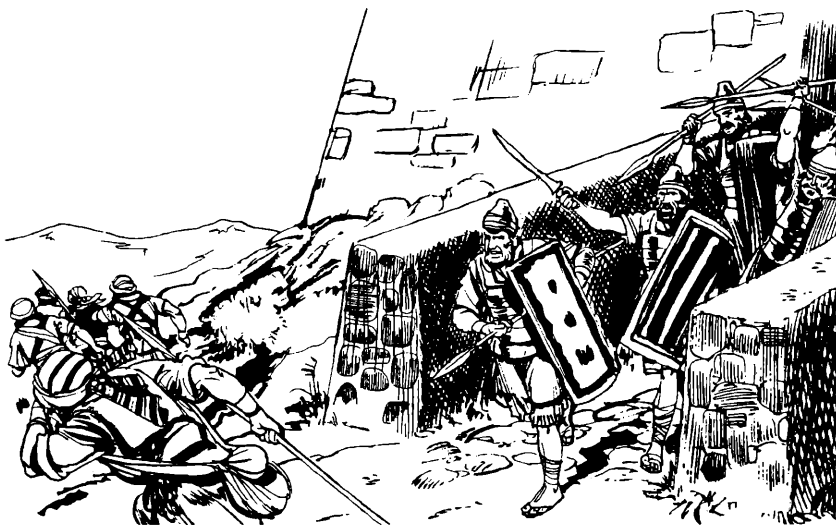
Ñukanchi Israel ayllu bulakunamanta Judapa miraykunamanta shu ayllu Zerah shutiyu karka. Chay ayllumanta shuk runa Acan shutiyu karka. Chay runaka mana kasurkachu Dios mantaskakunata. Dios ñukanchi Israel ayllukunata Jerico llaktama mantaska uras tukuy llaktata rupachina kanakurka, tukuy imakunaynti. Acan mana kasusa maykan imakuna rupachina kaskata amuyarka. Chasnapi Dios ñukanchi Israel ayllukunawa piñarirka.

Jerico llaktata rupachinakuskawasha Josue shuk runa bulata mantarka Ai llaktama. Chay Ai llaktaka Betel llaktamanta inti llukshina partima karka. Josue paykunata kasna rimasa mantarka:

—Ai llaktamanta tukuy kankuna ushaskata yachakrichi. Ai llakta muyukta allpakunamantapas tukuyta yachakrichi— nisa.

Josuepa runakuna uyasa rinakurka. Tukuy Josue rimaskata rurasa paktachinakurka. Kuti Josuepamallata paktamusa rimanakurka:

—Ai llaktaka mana hatuchu kan. Tukuy makarinkapa alichariska karikuna Ai runakunawa makarinkrinkapa mana minishtirinchu. Ishkay waranka mana kasa kinsa waranka paktami kanka— nisa.

© 1996 David C. Cook

Chasna rimanakupi kinsa waranka karikunalla rinakurka Ai llaktawa makarinakunkapa. Ranti Ai llaktamanta runakuna ñukanchi Israel ayllukunata yalinakurka. Paykunapa llaktamanta kallpachinakurka. Ñukanchi Israel ayllukuna Ai llaktamanta kallpasa uraykunakurka rumikunata pitina kaskakama. Chasna uraykuraskapi Ai llaktamanta runakuna kinsa chunka sukta ñukanchi Israel ayllukunata wañuchinakurka. Chasna tukupi ñukanchi Israel ayllukuna mana ña sinchikusa manchaywa sakirinakurka. Josue ñukanchi Israel apukunawa Dios killkachiskata wakachina maletama mayayanakurka. Diospa ñupapi llakiriskata rikuchinkapa hawa churariskata likisa uchpata umapi churanakurka. Allpapi tuparikta kumurinakurka. Chasna sakirinakurka tutayanakama. Chasna kaskapi Josue rimarka:

—Ñukanchi mañaska Dioslla, tukuy runakunata manta, imasna yuyarisata ñukanchita Jordan yakuta chimpachirkanki. Mana yuyanichu kan ñukanchita chimpachiskata Amon runakunapapi mantay tukuska kawsankapa. Nima wañuchi tukunkapa ñukanchita chimpachirkanki. Kan ñukanchita wañuchinata munankima karka Jordan yaku chimpapi sakirinchima karka. Ranti kuna ñukanchipa makarinkapa alichariska karikuna mana sinchikunata ushanakusa kallpanakurka. Mana charini imata rimankapa. Ñukanchi yali tukuskata yachasa kay ñukanchi amuyana allpapi kawsa Canaan runakunaka, shu kaypi kawsa runakunapas ñukanchita muyukta harkasa wañuchinakunka. Kunaka imatata rurakrinki kaypi kawsa runakuna mana yuyarinkapa: —Paykuna mañaska Diosmi mana ushayuchu— nisa.—

Dios Josueta kutipasa nirka:

—¡Hatari! Imaraykuta ñukata rimasa allpapi sirihunki. Kanpa Israel ayllukunami huchalinakurka. —Dios manta-skakunata paktachirinkami— nisa ñukawa wankurinakurka. Ranti mana paktachinakurkachu. Ñuka mantaskata mana kasusa rupachina imakunamanta apanakurka. Apasa pakanakurka. Chasnapi mana imata ruraskashina tukusa llullanakurka. Chayrayku kanpa ayllu Israel runakuna mana ushanakunchu kankunawa piñarikunata yalinkapa. Paykuna kikin wañuchi tukunata munanakun. Chayrayku mana sinchikunata ushasa kallpanakun. Kankuna ñuka rupachinkapa niskakunata mana utka rupachipi mana ña kankunata

yanapashachu. ¡Hatarisa runakunata muntuchi! Kanpa Israel ayllukunata rimay ñuka rimaskashina rurankapa kayapa ñuka ñupapi mayllariskashina kankapa. Kaya karan chunka ish kay ayllu bulakuna ñuka ñupama shamunakuchu. Karan shu ayllu bulakuna shamunakuchu, shukmalla shukmalla munturisa paktamunakuchu. Chasnapi ñuka riksichishami maykan ayllu bulamanta llankanakurka. Ñuka riksichina ayllu bulamanta karan ayllu ñuka ñupama shamuchu. Ñuka riksichiska ayllumanta karan kari ñuka ñupama shamunakuchu. Ñuka riksichina runaka chay ñuka rupachinkapa niskata charimi. Ayllukunaynti tukuy chariskakunawapas kawsa rupachi tuku-nami kanka, —Dios mantaskakunata paktachirinkami— nisa kankuna ñukawa wankurisa rimaskata mana paktachiskarayku. Chay mana alita ruraskaka kankuna Israel runakunapa yapa pinkaypami— nisa Dios rimarka.

Kayanti punchapi ñukanchi Israel ayllukuna Dios mantaskashina ruranakurka Diospa ñupapi munturikrinkapa. Paypa ñupapi munturiska kanakuskapi Dios riksichirka pi chay llanka runami, Judapa ayllu bulamanta runa kaskata. Judapa ayllu bulamanta karan ayllu pasapi Dios riksichirka maykan ayllumanta chay llanka runa kaskata. Chay Dios riksichiska ayllumanta karan kari pasapi Dios chay llanka runa Acan kaskata riksichirka. Chaypi Josue Acanta rimarka:

—Ñuka churilla, shutita kwintaway ñukanchi Israel runakuna mañaska Diospa ñupapi. Kan ruraskata kuskata rimay. Ama llullawankichu— nisa.

—Ari, shuti aparkanimi— nisa Acan Josueta kwintarka.
—Ñuka huchata rasa Diosta ñakachiskani. Ñukanchi
—Diosparayku— nisa tukuy ima balikunata Jerico llaktapi
muntuchiskamanta munaypa rikuripi hapisa aparkani. Chay
apaskakunata tampu ukupi pamparkani— nisa rimarka.

Chasna rimapi Josue maykan runakunata Acanpa karpa tampu kaskama mantarka. Paykunaka kallpasa rinakurka Acan pampaskakunata surkusa apakrinkapa. Chay surkusakunata apamusa Diospa ñupapi churasa rikuchi shamunkurka. Chaykunata churanakuskawasha Josue tukuy Israel ayllukunaynti Acanta apasa rinakurka. Paypa ayllukunaynti, shuwaska imakunaynti, wiwakunaynti, tukuy chariskakunaynti urkukuna chawpima apanakurka. Chaypi paykunata wañuchisa tukuy imakunaynti rupachinakurka. Chasna rurasakawa Diospa piñari pasarirka.

Ñukanchi Israel ayllukuna Ai llaktata amuyaskamanta

Josué 8.1-10, 13-24

Dios Josueta rimarka:

—¡Sinchikuy! ¡Ama manchaychu! Tukuy makarinkapa alichariska karikunawa Ai llaktama makarikrichi. Ñuka kankunata yanapaskankichimi paykunata makarisa yalinakapa. Yaliskawasha imasna Jerico llaktapi ruraskashina Ai llaktapipas ruraychi. Ranti kunaka tukuy chaypi balikuna tiyaskakunata, wiwakunatapas amuyasa apanata ushankichi.

Manara makarina kallariskapi shu bula makarinkapa alichariska karikunata mantanki chay llakta washama. Pakalla rinakuchu. Chay llakta washapi chapasa tiyaranakuchu. Ai runakuna kunkaylla kahuskapi makarinkapa kallarinakuchu— nisa.

Chasna Dios nipi ñukanchi Israel ayllukuna Ai llaktawa makarikrinkapa alicharinakurka. Josue chay makarinkapa alichariska karikunamanta kinsa chunka warankata akllarka. Chaypawasha tutapi Ai llakta washama mantarka chaypi pakalla chaparanakunkapa. Paykunata kasna nisa mantarka:

—Pakalla risa Ai llakta washama makarinkapa alichariska chaparankichi. Ñuka kaya ranti Ai llakta ñupamanta mayayasha ñukawa sakiriska makarinkapa alichariska karikunawa. Ai llaktamanta runakuna ñukanchiwa makarinkapa llukshipi ñupa ñukanchi raskashinallata mitikusa kallpashunchi. Chasna ñukanchi kallpapi paykuna yuyarinakunka:

—Kuti ñupa kallpaskashina kallpanakun— nisa. Chayta yuyarisa ñukanchita makarinkapa katinakunka. Chasna paykunapa llaktamanta karupi sakirinakunka. Chay uras kankuna Ai llakta washapi pakalla tiyahuskamanta llukshinkichi chay llaktapi makarinkapa. Dios chay allpata ñukanchima kuyanka. Kankuna chay llaktata amuyasa Dios mantaskata paktachisa ninawa rupachinkichi— nisa.

Chasna rimasa Josue paykunata rinkapa mantarka. Paykuna risa Ai llakta washama paktanakurka, inti yaykuna partima. Betel llaktawa Ai llaktawa chupi chupipi pakalla chaparanakurka. Ranti Josueka paywa sakiriska makarinkapa alichariska karikunawa tampukunallapi sakirisa tutayapi chayllapi puñunakurka. Tutamantashitu Josue hatarisa paywa sakiriska makarinkapa alichariska karikunata muntuchirka. Chasnapi Josue tukuy shuk apukunaynti makarinkapa alichariska karikunapa ñupama parihu Ai llakta ñupama sikanakurka. Ai llaktapa apu makarinkapa alichariska ñukanchi Israel runakunapa karikunata rikusa, chay uraslla paypa suldarukunawa makarinkapa llukshinakurka. Paykunapa llaktamanta Jordan yaku pampa kaskama uraykunakurka ñukanchi Israel ayllukunawa makarinkapa. Paykunapa llakta washamanta shuk bula ñukanchi Israel ayllukuna pakalla tiyahuskata mana yachanakurkachu. Chasnapi Ai runakuna paykunapa llaktamanta karunaya kaskapi paykunapa llakta washama chaparaska ñukanchi Israel ayllukuna kunkaymanta makarinkapa llukshinakurka. Ai runakunapa ñupama kallpa

ñukanchi Israel ayllukuna rantı muyurisa ñupamanta makari-
nkapa kallarınakurka. Chasna ishkay partimanta makarisa Ai
runakunata alıpacha yalınakurka. Paykunata illakta wañuchi-
nakurka.

© 1996 David C. Cook

**Ñukanchi Israel ayllukuna
Canaan allpata kuy tukuskamanta**

Josué 13.1, 6-7; 14.1-5; 21.43-45

© 1996 David C. Cook

Ñukanchi Israel ayllukuna Canaan allpata amuyasa
amuyasa achka watata rihuskapi Dios Josueta rimarka:

—Ñä yapa ruku kanki. Ranti achka allpakuna chayra
amuyankapa sakirinmi. Chasna kapi kan allpata manara
amuyaskapi kuna ayllupurakunama chawpichina kanki,

Ñukanchi Israel ayllukunama tukuy chay allpakunata kusa Dios ñupa kawsa rukukunama kunkapa niskata alipacha paktachirka. Ñukanchi Israel ayllukuna chay allpakunata amuyasa amuyasa rihuskapi chaypi kawsankapa sakirina-kurka.

Dios ñupa kaytapas rimarka: —Chay ñuka kankunama kuna allpapi tukuy kankunawa piñarikunata yalisa lugar-yaska kushilla kawsankichi— nisa. Chay niskatapas Dios paktachirka. Kankunata yanapapi tukuy kankunawa piñarikunata yalirkankichi. Tukuy ñupa kawsa ñukanchi Israel rukukunata rurankapa rimaskata Dios paktachirkami. Mana shu shimi yanka rimaska kaskachu.

Josue ñukanchí Israel ayllukunata muntuchiskamanta

Josué 24.1-25, 28-31

© 1996 David C. Cook

Josue tukuy ñukanchi Israel ayllu bulakunata Siquem llaktapi munturinkapa kayachirka. Tukuy munturipi apukunata Dioswa tupana tampu ñupapi muntuchirka. Chaypi Josue tukuy ñukanchi Israel ayllukunama rimarka:

—Ñukanchi Israel runakuna mañaska Dios kaytami kankunama rima: —Ñupa kankunapa rukukuna Mesopotamia llaktapi kawsaska uras yanka dioskunata kushiyachisa kawsakuna kanakurka. Chasna yanka dioskunata

kushiyachisa kawsakunamanta shu karka Terah shutiyu, Abrahampa yaya Nahorpapas. Chay llaktamanta Abrahamta llukshichisa tukuy Canaan allpata purichirkani. Ñuka payta mirachipi paymanta achka miranakurka. Miranata kallarinkapa payta shu churi wawata tupachirkani, Isaac shutiyuta. Isaacta ishkay kari wawakunata tupachirkani. Jacob Esau shutiyu kanakurka. Esauta Seir niska urku allpakunata kurkani. Jacob ayllukunaynti Egipto llaktama rirka— nisa.

Josue Dios rimaskata rimasa katirka:

—Chay kankunapa ñupa kawsa rukukuna unay Egiptopi kawsaraskapi Moiesta Aarontapas mantarkani paykunata Egiptomanta llukshichinkapa. Egipto runakunapama achka ñakarinakunata paktachirkani paykuna kankunapa ñupa kawsa rukukunata llukshichinakama. Ñuka kankunapa ñupa kawsa rukukunata chasna lugaryachiskawasha paykuna purisa hatun yaku Puka Mar niskama paktanakurka. Ranti Egipto suldarukuna paykunata hapinayasa hatun yaku markama katinakurka. Shuk bula katinakurka kaballukuna purichiska karrukunapi. Shuk bula kaballukunapi tiyarisa katinakurka. Chaypi kankunapa ñupa kawsa rukukuna ñukata mañawanakurka paykunata kishpichinkapa. Chasna mañapi paykuna washa partima tutayachirkani katisa rihu Egipto suldarukunapa ñupapi. Chaywasha Egipto suldarukuna kankunapa rukukunata katihuskapi yaku tapaskawa illakta chinkachirkani— nisa.

Josue Dios rimaskawa katirka:

—Egiptomanta kankuna manara llukshiska uraspipas imasna chaypi hatun ushaywa ñuka ruraskata rikusa alita yachankichi.

Kankuna Egiptomanta llukshiskawasha achka watata chunlla allpapi kawsarkankichi ñuka kankunata Amon allpama Jordan yakumanta inti llukshinama paktachinakama. Kankuna paktapi Amon runakuna makarinkapa llukshinakurka. Ñuka kankunata yanapapi paykunata makarisa yalirkankichi, paykunapa allpatapas amuyarkankichi— nisa.

© 1996 David C. Cook

Kutillata Josue katirka Dios rimaskawa:

—Kankuna Amon runakunata makarisa yaliskawasha Moab runakunata manta apu Balac kankunawa piñarirka.

Yacha runa Balaamta kankunata shinkurankapa kayachirka. Balaam ranti mana shinkuranata usharkachu ñuka mana munaskarayku. Shinkuranaranti kankunapa alipa rimarka. Chasna kankunata shinkuray tukunamanta kishpichirkani.

Chaywasha Jordan yakuta chimpasa Jerico llaktama paktarkankichi. Jericomanta runakuna kankunawa makarina-kurka, chasnallata tukuy Canaan llaktamanta runakunapas. Ñuka kankunata sinchikuchirkani tukuy paykunata makarisa yalinkapa. Mana kankunachu yalirkankichi chay ishkay Amon runakunapa apukunata. Kankuna manara paktapi ñuka paykunata chukchukta manchachisa kallpachirkani. Chay allpata kankunama kurkani, kankuna mana trabahaskata. Llaktakuna rurariskatapas kurkani, kankuna mana ruraskata. Kunaka kankuna mana tarpuska wayukunata mikusa chay allpapi kawsankichi.— Chasna Dios kankunata riman— nisa Josue rimarka.

Chaywasha Josue shu shimita kwintasa yalichirka:

—¡Diesta balichisa kasuychi! ¡Shu yuyayllawa payllata yuyasa kawsaychi! ¡Yanka dioskunata hichuychi!, chay kankunapa ñupa kawsa rukukuna Mesopotamiapi Egiptopipas kushiyachiskakunata. ¡Kikin Diosllata kushiyachisa kawsaychi! Kankuna mana munasaka ¡kunallata akllaychi maykan yanka dioskunata kushiyachisa kawsanayankichi! Kankuna ñupa kawsa rukukuna Mesopotamia llaktakunapi yanka dioskunata kushiyachisa kawsanakurka. Kay ñukanchi paktamuska allpapi ñupa kawsa Amon runakunapas yanka dioskunata

kushiyachisa kawsanakurka. Kunaka ¡kankuna akllaychi maykanta kushiyachisa kawsanayankichi! Ñuka ayllukuna, ñukapas akllanchi ñukanchita yanapa kikin⁷ Diosllata kushiya-chisa kawsankapa.

Tukuy runakuna rimanakurka:

—¡Ñukanchita yanapa Diosta nima uras mana hichuri-nkachu! ¡Yanka dioskunata mana kushiyachirinkachu! Dios ñukanchipa ñupa kawsa rukukunata ganas kawsankapa lugar-yachirka. Trabahachiska ñakachiska kawsaskamanta Egipto llaktamanta kishpichirka. Yachanchi hatu ushaywa ruranakunata rurasa achka llaktakunata pasankapa ñukanchita yanaparka kaypi paktanakama. Tukuy ñukanchi paktaska llaktakunamanta Dios chaypi kawsakunata anchuchirka. Chay anchuchiska runakunamanta maykan kanakurka Amon runakuna. Chasna Dios tukuy ñukanchiwa piñarikunata anchuchiskamantapas ñukanchi kikin Diosta kasusa kawsashunchimi. Pay kan ñukanchi mañaska Dios— nisa.

Ranti Josue paykunata rimarka:

—Diosta kasusa kawsankapa ushankichimachu. Manachari. Pay hucha illami kasa huchata rurakunawa mana ishkayanchu. Yanka dioskunata mañaskamanta sinchita piñararmi. Dios munan runakuna payllata kasusa kawsankapa. Kankuna mana kasupika mana llakinkachu. Kunankama tukuy uras kankunawa ali karka. Ranti kankuna yanka dioskunata kushiyachipika kankunata hichunkami, kastigasa kankunata illakta wañuchinkami— nisa.

Runakuna Josueta rimanakurka:

—Nima uras yanka dioskunata mana kushiyachirinkachu. Diosta kasusa kawsankapa akllarkanchi— nisa.

Chaypi Josue rimarka:

—Kankuna rimaskata mana paktachipika Dios kankunata ruraskamanta tapuna uraspi kankuna kikin kwintankichi —mana ñukanchi rimaskata paktachiskanchichu— nisa. Chasna kankuna kikin riksichinkichi kastigay tukuna kaskata —Diosta kasusa kawsashunchi— niskata mana paktachiskamanta— nisa.

Runakuna rimanakurka:

—Chasnami kanka— nisa.

Josue rimarka:

—Chasna kasaka chay kunankama chariska yanka dioskunata hichuychi. —Kanllata kasusa kawsashunchi— nisa paktachina shimita shuklla yuyaywa Diosta rimaychi.—

Runakuna rimanakurka:

—Ñukanchika Diosllata kasusa kawsanata munanchimi— nisa.

Chasna chay puncha Siquen llaktapi Josue runakunata yuyachirka mushumanta Dioswa wankurinata munaskata rimankapa. Tukuy runakuna —Dios mantaskakunata uyasa paktachishunchi— rimaskata killkarka.

Chaypawasha Josue —rinimi— rimarka. —Kankunapas wasima richi— nisa runakunata rimarka. Chasna rimapi karan ayllukuna kuti paykunapa allpamallata rinakurka.

Chaypawasha shu puncha Josue wañurka. Chay Dios muna-skata paktachisa kawsa runa wañuska uras charirka shuk pacha chunka watata. Josue wañupi paypa kikin allpallapita Timnat-Serah niskapi rumi hutkupi churasa tapanakurka. Chay allpa kaska Efrainpa miraykuna kawsaraska allpa urku-kuna partipi, urku Gaas niska wichay parti. Josue kawsaska uras tukuy ñukanchi Israel ayllukuna kikin Diosllata kasu-kuna kanakurka. Josue wañuskawashapas Diosta kasusa katinakurka. Ranti apukuna kawsaska uraskamalla payta kushiyachisa kawsakuna kanakurka, Dios paykunata kishpi-chiskarayku.